

ΦΡΙΚΗ ΣΤΗ
ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

Η ακτινογραφία των παλαιστινιακών οργανώσεων

Του **ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ**
e.panagioutou@realnews.gr

Ποιοι κάνουν κουμάντο στην Παλαιστίνη, στα παλαιστινιακά εδάφη; Πόση πραγματικά εξουσία έχει ο **Μαχμούντ Αμπάς**; Και πού; Πάντως, όχι σε όλα τα εδάφη. Η Λωρίδα της Γάζας (περίπου 2,2 εκατ. άνθρωποι σε μια εξαιρετικά μικρή έκταση γης) διοικείται για πάνω από 10 χρόνια από τη σκληροπυρηνική Χαμάς, που θεωρεί τον Αμπάς από ενδοτικό έως προδότη, αφού τολμά να διαπραγματεύεται με το Ισραήλ. Φυσικά, κάπως έτσι θεωρούσαν στη δεκαετία του '80 και στις αρχές του '90 και τον φυσικό ηγέτη των Παλαιστίνιων **Γιασέρ Αραφάτ** άλλες ακραίες οργανώσεις. Αλλά και η ίδια η Χαμάς θεωρείται ενδοτική από μικρότερες ένοπλες ομάδες που ελέγχουν γειτονίες της Γάζας, ίσως και μικρά κομμάτια στη Δυτική Οχθη, όπως συμβαίνει στην πόλη Τζενίν. Ναι, είναι δύσκολο το παζλ. Αλλωστε, οι διασπάσεις μέσα στις οργανώσεις είναι συχνές και ο σημερινός ηγέτης μπορεί αύριο να είναι προδότης. Καμιά φορά και το αντίστροφο.

Παλαιστινιακά εδάφη ή Κράτος της Παλαιστίνης: Τα εδάφη της Παλαιστίνης είναι η Λωρίδα της Γάζας και η Δυτική Οχθη. Η πρώτη «ακουμπά» στην Αίγυπτο και στη Μεσόγειο, η δεύτερη στην Ιορδανία και περιλαμβάνει εν μέρει την Ιερουσαλήμ, το ανατολικό κομμάτι της οποίας ο ΟΗΕ προδίδει για πρωτεύουσα του Κράτους της Παλαιστίνης. Ολα άλλαξαν με τους πολέμους του 1967, του 1973 και του 1982. Από τότε άρχισαν οι εποικισμοί των εδαφών αυτών από Ισραηλινούς και είναι χαρακτηριστικό ότι σήμερα στη Δυτική όχθη υπάρχουν πάνω από 200 ισραηλινές κοινότητες, καθιστώντας πρακτικά αδύνατη την όποια ενοποίηση παλαιστινιακών εδαφών.

Ουσιαστικά, στα παλαιστινιακά εδάφη την εξουσία έχουν η Χαμάς στη Λωρίδα της Γάζας και η Φατάχ στη Δυτική Οχθη. Ο πληθυσμός είναι μοιρασμένος. Στη Δυτική όχθη ζουν περίπου 2,5 εκατ. Παλαιστίνιοι.

Κόμματα στα παλαιστινιακά εδάφη: Στη Δυτική Οχθη εδρεύει η διεθνώς αναγνωρισμένη Παλαιστινιακή Αρχή υπό τον Μ. Αμπάς. Κάτω από την ομπρέλα της PLO (Οργάνωση για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης) «στεγάζονται» πάνω από 10 πολιτικοί σχηματισμοί (κόμματα), κάποιοι από τους οποίους διαθέτουν και στρατιωτικό τμήμα. Βρίσκονται τόσο στη Δυτική Οχθη όσο και στη Λωρίδα της Γάζας. Αρκετά κόμματα/σχήματα, παρά τη «συστέγασση», δεν συμφωνούν με τον

Ενας σύνθετος και χρήσιμος οδηγός για την πολύπαθη περιοχή

Αμπάς και τη Φατάχ, που είναι η μεγαλύτερη οργάνωση της PLO.

Φατάχ: Με επικεφαλής τον ίδιο τον Αμπάς, είναι η πιο παλιά οργάνωση. Εκ των ιδρυτών της ο Γιασέρ Αραφάτ (1958). Έχει έδρα τη Ραμάλα και μάχεται με τη Χαμάς για την ηγεσία και τον έλεγχο του παλαιστινιακού κινήματος.

Λαϊκό Μέτωπο για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης: Ιστορικό μαρξιστικό-λενινιστικό κίνημα, με στήριξη από τη Σοβιετική Ένωση, μετέχει στην PLO, αντιπολιτεύεται όμως τη Φατάχ. Ιδρύθηκε το 1967 από τους **Ζορζ Χαμμάς, Ναγέφ Χαγουατμέχ, Ουαντί Χαντάντ** και **Αχμέντ Τζμπρίλ**.

Λαϊκό Μέτωπο για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης-Γενική Διοίκηση: Ιδρύθηκε το 1968 από τον Αχμέντ Τζμπρίλ ως διάσπαση του προηγούμενου Μετώπου. Φιλοσυριακή οργάνωση που πολεμά στο πλευρό του Προέδρου **Μπασάρ αλ Ασαντ**.

Δημοκρατικό Μέτωπο για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης: Δημιουργήθηκε ως διάσπαση του Λαϊκού Μετώπου το 1969 με ηγέτη τον Ναγέφ Χαγουατμέχ. Ενοπλο τμήμα του είναι οι Ταξιαρχίες Εθνικής Αντίστασης.

Μέτωπο για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης: Επιχειρησιακά δραστήριο παλαιότερα, τα τελευταία χρόνια έχει απορροφηθεί ουσιαστικά από τη Φατάχ. Έχει μείνει στην Ιστορία για την πειρατεία και την ομηρία του τουριστικού πλοίου «Ακίλε Λάουρο» το 1985. Ιδρύθηκε το 1957 από τον Αχμέντ Τζμπρίλ και έλκει την καταγωγή του από το ιρακινό σοσιαλιστικό κόμμα Μπάαθ.

Παλαιστίνιοι πολίτες του Ισραήλ

ΑΝ ΣΤΑ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΑΚΑ εδάφη ζουν περίπου 5 εκατ. Παλαιστίνιοι, υπάρχουν πολλοί άλλοι που ζουν στο Ισραήλ ως Ισραηλινοί πολίτες με δικαίωμα ψήφου. Οι ίδιοι μπορεί (όσοι δεν διατάζουν) να αυτοπροσδιορίζονται ως Παλαιστίνιοι, όμως συχνά οι ισραηλινές υπηρεσίες τους καταγράφουν ως «Αραβοϊσραηλινούς πολίτες». Το «αραβο» είναι γενική έννοια και μπορεί να παραπέμψει σε αιγυπτιακή, ιρακινή, λιβανέζικη, συριακή ή ιορδανική καταγωγή. Έτσι, αποφεύγεται η καταγραφή των πολιτών που έχουν παλαιστινιακή ρίζα ως τέτοιων, προκειμένου να μην αλλάξει η αναλογία πληθυσμού της χώρας. Με συντηρητικούς υπολογισμούς, οι παλαιστινιακής καταγωγής Ισραηλινοί πολίτες υπολογίζονται σε περίπου 800.000.

Στη λίστα ενεργών πολιτικών σχημάτων εντάσσονται επίσης:

➤ Η Εθνική Δημοκρατική Συνέλευση, ιδρυθείσα το 2021 από τον **Νασέρ Κιντούα**, ανιψιό του Αραφάτ.

➤ Η Φατάχ-Δημοκρατικό Μεταρρυθμιστικό Μπλοκ, με ηγέτη τον **Μοχάμεντ Νταλάν** (2016), όταν εξοστρακίστηκε η ομάδα του από τη Φατάχ. Θεωρείται προσκεϊμένο στον Αιγύπτιο Πρόεδρο **Αλ Σίσι**.

➤ Η Παλαιστινιακή Δημοκρατική Ένωση ιδρύθηκε το 1991 από τον **Γιασέρ Αμπεντ Ραμπό**. Διευθύνεται σήμερα από τον **Σαλέχ Ραφάτ**.

➤ Το Παλαιστινιακό Κόμμα του Λαού (1982), που είναι το Κομμουνιστικό Κόμμα.

Εκτός PLO

Εξω από την PLO δραστηριοποιούνται σημαντικοί πολιτικοί σχηματισμοί, που συχνά έχουν και στρατιωτικά τμήματα, κυριότεροι των οποίων είναι:

➤ Το Ισλαμικό Κίνημα Αντίστασης Χαμάς ή απλώς Χαμάς. Πρόκειται για τον μεγάλο αντίπαλο της Φατάχ. Ιδρύθηκε από τον σείχη **Αχμέντ Γιασίν** το 1987 και τωρινός της ηγέτης είναι ο **Ισμαήλ Χανίγια**. Το πολυπληθές ένοπλο τμήμα της Ιζ αλ-Ντιν αλ-Κασσάμ (Izz al-Din al-Qassam Brigades) θεωρείται το καλύτερα εκπαιδευμέ-

νο και εξοπλισμένο. Έδρα της οργάνωσης, εκτός της Γάζας, είναι η Συρία και το Κατάρ.

➤ Η Ισλαμική Τζαχάντ, που ιδρύθηκε το 1981 από τον γιατρό **Φάτι Αμπντ αλ-Αζίζ αλ-Σικακί**, που καταγόταν από τη Ράφα της Λωρίδας της Γάζας, κοντά στα σύνορα με την Αίγυπτο. Είναι κομμάτι της εκτεταμένης Μουσουλμανικής Αδελφότητας και θεωρείται ότι χρηματοδοτείται από το Ιράν.

➤ Οι Επιτροπές Λαϊκής Αντίστασης. Τυπικά κόμμα αλλά ουσιαστικά με στρατιωτική δράση. Τρίτη μεγαλύτερη δύναμη μετά τις δύο προηγούμενες, σχηματίστηκε το 2000 από απογοητευμένα μέλη της Φατάχ με επικεφαλής τον **Τζαμάλ Αμπου Σαμπαντάν**. Σημερινός ηγέτης ο **Αϊμάν είναι αλ-Σασίγια**.

➤ Η Παλαιστινιακή Εθνική Πρωτοβουλία ή Al Mybadara. Ιδρύθηκε το 2002 με έδρα τη Ραμάλα στη Δυτική Οχθη και επικεφαλής τον γιατρό **Μουσταφά Μπαργκούτι**. Είναι ξάδελφος του ηγετικού στελέχους της Φατάχ, **Μαρουάν Μπαργκούτι**, που εκτίει ποινή φυλάκισης στο Ισραήλ.

➤ Ο Τρίτος Δρόμος: Κεντρώο κόμμα χωρίς στρατιωτικό τμήμα, με πυξίδα τον προοπτική της λύσης των δύο κρατών. Ιδρύθηκε το 2005. Ηγέτης του είναι ο πρώην πρωθυπουργός της Παλαιστινιακής Αρχής **Σαλάμ Φαγιάντ**.

➤ Το Χίζμπ ουτ-Ταχρίρ: Πανισλαμικό κίνημα με έντονα θρησκευτικά χαρακτηριστικά και έδρα τη Βηρυτό. Ιδρύθηκε το 1953 και ηγέτης του είναι ο σείχη **Αντά μπιν Καλίλ Αμπου αλ-Ράστα**. Στόχος του η εγκαθίδρυση νέου χαλιφάτου σε όλη την περιοχή.

Ενοπλες οργανώσεις

Αρκετά από τα κόμματα διατηρούν ένοπλα τμήματα. Ήδη αναφερθήκαμε στο στρατιωτικό σκέλος της Χαμάς, το Ιζ αλ-Ντιν αλ-Κασσάμ. Στη λίστα των ένοπλων οργανώσεων σημαντική θέση κατέχουν:

➤ Οι Al-Quds Brigades (Ταξιαρχίες του Αλ Κουντς) της Ισλαμικής Τζαχάντ, με δράση κυρίως στη Γάζα, αλλά και σε περιοχές της Δυτικής Οχθης.

➤ Οι Al Aqsa Martyrs Brigades (Ταξιαρχίες Μαρτύρων του Αλ Ακσά) έχουν πλοσία δράση τόσο στη Λωρίδα της Γάζας όσο και στη Δυτική Οχθη. Ο φυσικός τους ηγέτης, **Ζακάρια Ζουμπέιντι**, είναι φυλακισμένος στο Ισραήλ.

➤ Οι Abu Ali Mustafa Brigades (Ταξιαρχίες Αμπου Αλί Μουσταφά) είναι το ένοπλο τμήμα του Λαϊκού Μετώπου για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης. Δρουν από το 1967 και υπάγονται στην ηγεσία του Λ.Μ., που έχει γενικό γραμματέα τον **Αχμέντ Σααντάντ**.

Στις προηγούμενες ένοπλες οργανώσεις πρέπει να συμπεριλάβουμε:

➤ Τις Ταξιαρχίες Εθνικής Αντίστασης (National Resistance Brigades), στρατιωτικό τμήμα του Δημοκρατικού Μετώπου για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης.

➤ Τη Lion's Den, ένοπλη ομάδα που δρα κυρίως στη Ναμπλούς της Δυτικής Οχθης.

➤ Τις Ταξιαρχίες των Μουτζαχεντίν (Mujahideen Brigades), που επιχειρούν παντού στα παλαιστινιακά εδάφη, συχνά σε συνεργασία με την Αλ Κουντς.

➤ Σαλάφι-Τζαχαντιστές (Salafi-Jihadis): Μικρές αλλά δραστήριες ομάδες σαλαφιστών, που απογοητευμένοι από τη «θεσμική Χαμάς», σχημάτισαν ένοπλα τμήματα. Συνεργάζονται με συγγενείς ιδεολογικά ομάδες στην Αίγυπτο, περί την περιοχή του Σινά.